



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 578/2023-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s. r. o., Vojtecha Spanyola 1726/13, Žilina, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Adriana Hrdinová, proti postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v súvislosti s jej rozhodovaním o podanej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 122/20/1000-4 zo 14. septembra 2020 (v spojení s opravným uznesením č. k. VII/1 Gv 122/20/1000-8 zo 14. septembra 2020) takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a v nadväznosti na to aj porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v súvislosti s rozhodovaním generálnej prokuratúry o podanej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/1 Gv 122/20/1000-4 zo 14. septembra 2020 [v spojení s opravným uznesením č. k. VII/1 Gv 122/20/1000-8 zo 14. septembra 2020 (ďalej len „uznesenie úradu špeciálnej

prokuratúry zo 14. septembra 2020“] (ďalej aj „napadnuté konanie generálnej prokuratúry“). V napadnutom konaní sťažovateľ navrhuje generálnej prokuratúre prikázať konať bez zbytočných prietáhov a domáha sa prepustenia z výkonu väzby na slobodu. Zároveň sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur a náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. K priebehu napadnutého konania uviedol, že uznesením úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva, podľa § 20 Trestného zákona a pre pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Vydaniu uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 predchádzalo začatie trestného stíhania vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, národnej kriminálnej agentúry – odbor Stred, Banská Bystrica (jeho uznesením z 30. augusta 2020 pod ČVS: PPZ-128/NKA-ST2-2020, pozn.).

3. Následne dal ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 20/2020-25 z 15. septembra 2020 súhlas na vzatie sťažovateľa (ako sudcu Okresného súdu Žilina, pozn.) do väzby, na čo sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracoviska Banská Bystrica, uznesením č. k. 1 Tp 5/2020 zo 17. septembra 2020 (v spojení s opravným uznesením č. k. 1 Tp 5/2020 z 30. septembra 2020, pozn.) vzal sťažovateľa do väzby [podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pozn.]. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) potom uznesením č. k. 3 Tost 42/2020 z 13. októbra 2020 v rámci odvolacieho konania rozšíril dôvod väzby sťažovateľa aj o § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

4. Proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 podal sťažovateľ sťažnosť (pri svojom prvom výsluchu v procesnom postavení obvineného 14. septembra 2020, pozn.), ktorú doplnil písomným podaním orgánom činným v trestom konaní doručeným 24. septembra 2020.

5. Podľa tvrdenia sťažovateľa generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) ako orgán príslušný o tejto sťažnosti rozhodnúť však o nej do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti nerozhodol.

## **II. Argumentácia sťažovateľa**

6. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému konaniu namieta primárne nečinnosť generálnej prokuratúry v súvislosti s rozhodovaním o jeho sťažnosti proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020. Poukázal na to, že od vznesenia obvinenia proti jeho osobe uplynulo (v čase podania tejto ústavnej sťažnosti, pozn.) takmer 6 mesiacov, pričom predmetné rozhodnutie nenadobudlo za danú dobu právoplatnosť. Argumentoval tiež tým, že generálny prokurátor o jeho sťažnosti nerozhodol v rozpore s § 2 ods. 6 Trestného poriadku, čím malo podľa jeho názoru dôjsť aj k porušeniu jeho práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces. Poukázal aj na to, že bol takmer 6 mesiacov vo väzbe bez toho, aby uznesenie o vznesení obvinenia (uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020, pozn.) ako jedna z formálnych podmienok väzobného stíhania nadobudlo právoplatnosť. V tejto súvislosti dodal,

že je irelevantné, že predmetné uznesenie je predbežne vykonateľné, pretože zákon hovorí nielen o vykonateľnosti, ale aj o právoplatnosti uznesenia. Doplnil, že táto nečinnosť generálneho prokurátora by podľa neho mala byť aj dôvodom na jeho okamžité prepustenie z väzby (podľa informácie získanej z Ústrednej evidencie väzňov bol sťažovateľ prepustený ešte v roku 2021, pozn.). Postupom generálnej prokuratúry (resp. generálneho prokurátora, pozn.) tak podľa názoru sťažovateľa bolo znemožnené uplatnenie jeho práv, a to práva na obhajobu, spravodlivý proces a konanie bez zbytočných prietáhov. Poukázal na to, že aby bolo jeho väzobné stíhanie zákonné, nevyhnutné je, aby bolo zákonné najmä rozhodnutie o vznesení obvinenia proti jeho osobe (uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020, pozn.), ktoré však generálny prokurátor do dňa podania ústavnej sťažnosti nepreskúmal. Generálna prokuratúra tak podľa neho nepostupovala v jeho veci urýchlene a s osobitnou starostlivosťou, ale s neodôvodnenými prietahmi.

### III.

#### Vyjadrenie generálnej prokuratúry k ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od generálnej prokuratúry vyžiadal jej vyjadrenie k ústavnej sťažnosti.

Generálna prokuratúra vo svojom vyjadrení č. k. 2 GÚp 100/23/1000-3 doručenom ústavnému súdu 13. októbra 2023 v prvom rade poukázala na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola spracovaná 12. marca 2021, pričom generálny prokurátor o sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 rozhodol ešte 8. marca 2021, a to uznesením č. k. XVI/2 Pz 127/20/1000-11 (ďalej len „uznesenie generálnej prokuratúry z 8. marca 2021“). Doplnila, že uznesenie generálnej prokuratúry z 8. marca 2021 si sťažovateľ prevzal 15. marca 2021 a jeho právna zástupkyňa ho prevzala 17. marca 2021. Ku skutkovému stavu uviedla, že proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 podal sťažovateľ sťažnosť 14. septembra 2020 do zápisnice o jeho výsluchu, ktorú doplnil písomným podaním orgánom činným v trestnom konaní doručeným 24. septembra 2020. Dozorový prokurátor po rozhodnutí o sťažnostiach ďalších obvinených a po rozhodnutí najvyššieho súdu o sťažnostiach obvinených proti uzneseniam o ich vzatí do väzby 24. novembra 2020 predložil sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie generálnemu prokurátorovi (podľa § 207 ods. 2 Trestného poriadku, pozn.). Uznesením generálnej prokuratúry z 8. marca 2021 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá ako nedôvodná [podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pozn.]. Doplnila, že sťažovateľ bol zároveň v priebehu prípravného konania prepustený z väzby na slobodu. Na sťažovateľa (a ďalších piatich obvinených, pozn.) podal dozorový prokurátor obžalobu 23. mája 2023, o ktorej koná Špecializovaný trestný súd Pezinok. K otázke možného zásahu do sťažovateľom namietaných práv argumentovala tým, že s poukazom na časové súvislosti rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa uznesením generálnej prokuratúry z 8. marca 2021, dátumom spísania a doručenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa (12. marca 2021 a 17. marca 2021, pozn.) a doručenia uznesenia generálnej prokuratúry z 8. marca 2021 sťažovateľovi (15. marca 2021, pozn.) je zrejmé, že v čase podania ústavnej sťažnosti už bolo generálnym prokurátorom o podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté, zásah do práv sťažovateľa pominul a jeho právna neistota bola odstránená. Poukázala na to, že Trestný poriadok *expressis verbis* neurčuje lehotu, počas ktorej má o sťažnosti prokurátor rozhodnúť, avšak ako orgán činný v trestnom konaní musí dbať na rýchlosť a plynulosť trestného

konania. Konštatovala, že doba rozhodovania generálneho prokurátora o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 síce nebola optimálna (4 mesiace od predloženia spisového materiálu, pozn.), no vzhľadom na okolnosti prípadu – predovšetkým s poukazom na zložitosť trestnej veci sťažovateľa, považuje generálna prokuratúra túto lehotu za primeranú, nedosahujúcu intenzitu netolerovateľnú z ústavného hľadiska. Generálna prokuratúra poukázala tiež na to, že v danej trestnej veci bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie aj ďalším jedenástim osobám, pričom sťažovateľovi (ako sudcovi, pozn.) vzniesol obvinenie prokurátor generálnej prokuratúry, ktorý pred predložením spisového materiálu generálnej prokuratúre rozhodol o sťažnostiach ostatných obvinených proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Ďalej argumentovala tým, že v pôsobnosti generálneho prokurátora bolo okrem rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa aj rozhodovanie o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 363 až § 367 Trestného poriadku, pozn.), ktorého sa domáhal iný obvinený v tejto trestnej veci. Podotkla, že do rozhodnutia generálneho prokurátora o sťažnosti sťažovateľa nič nebránilo orgánom činným v trestnom konaní vykonávať úkony prípravného konania, a to za plného rešpektovania obhajobných práv sťažovateľa. Dodala, že vznesenie obvinenia ako nevyhnutná podmienka (*conditio sine qua non*) postačovalo aj na vzatie sťažovateľa do väzby. Platí totiž, že uznesenie o vznesení obvinenia je účinné od jeho vydania, resp. je okamžite vykonateľné. Na základe uvedených argumentov generálna prokuratúra navrhla, aby ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebolo vyhovené.

#### IV.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je primárne namietané porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v súvislosti s tým aj namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy postupom generálnej prokuratúry v napadnutom konaní.

9. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. I. ÚS 265/2022).

10. Právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ústavný súd ochranu len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade generálnou prokuratúrou, pozn.) trvalo alebo ešte pretrváva. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva postupom orgánu verejnej moci, ústavný súd ju odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 367/2021).

11. Z vyjadrenia generálnej prokuratúry k podanej ústavnej sťažnosti a z ňou predložených príloh k vyjadreniu jednoznačne vyplýva, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (17. marca 2021, pozn.) už bolo o sťažnosti sťažovateľa (podanej proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020, pozn.) generálnym prokurátorom nielen rozhodnuté (uznesením generálnej prokuratúry z 8. marca 2021, pozn.), ale predmetné uznesenie bolo aj doručené ako samotnému sťažovateľovi (15. marca 2021, pozn.), tak aj jeho právnej zástupkyňi (17. marca 2021, pozn.). V čase doručenia ústavnej sťažnosti tak už stav právnej neistoty sťažovateľa nepretrvával.

12. K samotnému postupu generálnej prokuratúry je zároveň nutné uviesť, ako to vyplýva aj zo skutočností uvedených generálnou prokuratúrou, že sťažnosť sťažovateľa bola na generálnu prokuratúru dozorovým prokurátorom (po vykonaní nevyhnutných úkonov – rozhodnutí o sťažnostiach ďalších obvinených a rozhodnutí najvyššieho súdu o sťažnostiach obvinených proti uzneseniam o ich vzatí do väzby) predložená na rozhodnutie 24. novembra 2020. Ako už bolo uvedené, o sťažnosti sťažovateľa generálny prokurátor rozhodol uznesením generálnej prokuratúry z 8. marca 2021, teda po uplynutí 3 a pol mesiaca od jej predloženia. Zároveň je potrebné poukázať na to, že už v čase podania ústavnej sťažnosti mal sťažovateľ vo svojej dispozícii, resp. bolo mu už doručené (ako to vyplýva z predložených príloh generálnej prokuratúry – doručeníek, pozn.) rozhodnutie o jeho sťažnosti – uznesenie generálnej prokuratúry z 8. marca 2021. Teda ústavná sťažnosť už ani nesmerovala v čase jej doručenia k aktuálnemu stavu jeho právnej neistoty.

13. Ústavný súd vzhľadom na uvedené preto dospel k záveru, že v okolnostiach danej veci je síce možné označiť dĺžku rozhodovania generálnej prokuratúry o podanej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry zo 14. septembra 2020 v trvaní 3 a pol mesiaca za nie úplne primeranú, avšak primárne s poukazom na tú skutočnosť, že v čase doručenia tejto ústavnej sťažnosti už zjavne táto ani nesmerovala k aktuálnemu stavu (pretrvávajúcemu porušovaniu sťažovateľom namietaných práv, pozn.), nevyhodnotil preto postup generálnej prokuratúry v danej veci za taký, ktorý by umožňoval vyslovenie záveru o porušení práv sťažovateľa. Zároveň pri hodnotení primeranosti postupu generálnej prokuratúry bral do úvahy aj povahu veci, resp. primárne jej skutkovú a právnu náročnosť. V tomto ohľade poukazuje aj na argumentáciu generálnej prokuratúry, z ktorej vyplýva zložitost' trestnej veci sťažovateľa, ako aj tá skutočnosť, že v danej trestnej veci bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie aj ďalším jedenástim osobám. Tiež prihliadol na to, že v pôsobnosti generálneho prokurátora bolo okrem rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa aj rozhodovanie o mimoriadnom opravnom prostriedku iného obvineného v tejto trestnej veci.

14. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (a tiež aj vo vzťahu k súvisiacemu namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, pozn.) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 9. novembra 2023**

**Jana Baricová**  
**predsedníčka senátu**